

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Nemške knjige v slovenskih šolah.

„Če žida skozi vrata porinemo, povrne se nam skozi okno“. Nekaj jednecega se godi Slovincem glede nemščine po ljudskih šolah. Z ukrepi raznih višjih inštanca se je sicer za posamične učilnice dosseglo, da nemščina ne sme biti niti učni jezik niti obližaten učni predmet. Toda take razsodbe nemajo veljave za slovenske šole sploh; za veliko šolskih upravnikov so le to, kar je strašilo na polji za zajce ali vrbce. Nemščina se od strani raznih šolnikov in njih višjih nadzornikov naprej marljivo goji, goji v taki meri, da se to ne strinja več s koristimi slovenskega ljudstva. Dokazano je namreč že davno po vestnih in izkušnih vzgojiteljih, da ljudska šola ne more vsem zahtevam zadostovati. Če hoče učitelj gojiti jezik, seveda materinski jezik, le nekoliko marljivo, zaostaja v tako zvanih realističnih predmetih. Vender ustreza več učitelj že še tema nalogama in morebiti da mu pri tem še časa in moči preostaja toliko, da tudi na vzgojo ne pozabi. Da bi pri vsem tem pa še drugi deželni jezik gojil, to je vender preveč zahtevano. Vsaj se še nemški profesorji pritožujejo nad svojimi nemškimi ljudskimi šolami, da jim v srednje učilnice v nemščini premalo izurjene učence pošiljajo. In mi Slovenci naj bi v dveh jezikih toliko storili, kolikor Nemci v jednom doseči ne morejo! Toda danes ne nameravam pisati zoper nemščino v slovenskih ljudskih šolah; temveč danes se postavim na to stališče, da pripoznam nemščino kot neobligaten učni predmet na 3-, 4- in 5-razrednih slovenskih učilnicah. Opravičeno besedo hočem danes položiti le zoper rabo mnogih nemških šolskih knjig na slovenskih šolah.

Ko se šolsko leto prične; nastopijo za stariše velike skrbi. Roditelji bi morebiti še dečka doma pridržali, da bi jim živinče pasel; ali zakon tega ne dopušča. Pridržali bi ga morebiti tudi radi tega doma, da bi ga ne bilo treba z nova dobro obleči in obuti, ker vse to jih veliko stane. Poleg tega pridejo še knjige in razne druge šolske potreščine. Stariši mu vender iz ljubezni do otroka vse to preskrbijo. Če jim hodi deček v 3. ali 4. razred kakošne ljudske šole, stanejo že samo slovenske knjige 3—4 gld., ako morajo stariši vse z nova kupiti. No, slovenske knjige slovenskemu otroku

vsaj nekaj koristijo, ako jih učitelj v šoli dobro tolmači, kajti če je pogovor o „mrtvi črki“ le kje resničen, gotovo je pri mladini. Že glede slovenskih knjig vlada morebiti na kakošni šoli potrata n. pr. če imajo učenci poleg slovnice, ki je že pri berilu, še drugo slovnico, in to preobsežno za dotično stopinjo.

Nad tem se le vender malo spotikamo, vsaj še priporočamo to, da dobi talentovan otrok tudi nemško slovnico v roko. Ali, kar ostro obsojamo, je to, če se slovenske stariše nagovarja, da kupijo svojim slovenskim otrokom, kateri še skoro nič nemški ne znajo, ne brati, ne pisati, ne govoriti, še vse polno drugih čisto nemških knjig, nemških Lesebuchov, nemških Sprachbuchov, Rechenbuchov itd. Prvič je to balast, mrtvo blago, s katerim se otroci okoristiti ne morejo, drugič je to prevelik davek za revne slovenske stariše v sedanjih hudih časih. Saj so še slovensko-nemške slovnice večinoma pretežke, ker niso po najboljših, po bolj olajševalnih pravilih sestavljene; saj imajo še celo slovensko-nemške slovnice preveč nemških berilnih sestavkov, saj niti slovnških vaj za prevajanje otroci gladko ne bero, ampak le težko umo, zlasti ker so silno težke vaje in naloge, n. pr. v drugi nemški slovnici. Človek sploh ne more umeti, kako morejo izobraženi šolniki v današnjih časih še dopuščati, da bi se v slovenskih šolah rabile nemške knjige. Saj je že Slomšek l. 1848. spisal slovensko berilo, in saj še on ni za učenje nemškega jezika čisto nemških beril dovolil, marveč le take, katera so imela koj na drugi strani v slovenščini isto tvarino, ki je bila na prvi strani v nemščini. Slovenski šolniki naj se pri uvajanju šolskih knjig ne ozirajo na želje takih pedagogov, kateri so sicer svoje dni sami slovenska berila sestavljali, a kljub temu dolgo vrsto nemških beril za rabo priporočevali. Slovenskim šolnikom ne morejo biti merodajni oni hladni pedagogi mej nami, katerim pišemo životopise v slovenskem jeziku s podatki, katere smo dobili od njih v nemškem jeziku. Ne oziri na posamezne osebe, ampak prava korist slovenskega šolstva in slovenskega naroda nam bodi vodilo!

—p.—

Deželni zbor kranjski.

(VII. seja, dne 29. oktobra 1889. l.)

(Dalje.)

Poslanec baron Žvegelj pravi, da ni ne pesimist, ne radikalec, kakor je predgovornik izvajal, a tudi ne verjame, da bi se narodno šolstvo zatirati hotelo. Vsa zadeva razpravljala se je že opetovano, danes nekoliko različno od drugih obravnavanj, on pa hoče biti pri vsej razpravi popolnoma objektivni. Predlogi težijo danes v prvi vrsti na to, da bi dobilo mesto Kranj višjo gimnazijo in da to želi vsa gorenjska stran. To pa ni res. Gorenjska stran nema od Kranjske gimnazije nikake koristi, ampak le tisti učenci, ki se ne vsprejmo v Ljubljani. Skofjalo, najmanje Kamnik in celo Radovljica pa se za Kranjsko gimnazijo ne bodo jokali, kajti stroški za učence iz teh krajev so le toliko večji, kolikor znaša voznina po državni železnici več do Ljubljane, nego do Kranja. V Ljubljani imajo revni dijaki boljše podpore, omogočena je boljše korepitacija, uče se lahko jezike, risati in slikati, imajo dovolj učnih pripomočkov, kar vsega v Kranji ni. Kar se tiče političnih napadov na vlado, jo baron Žvegelj neče zastopati, to je stvar vlade, a govoriti hoče še, kako bi se odškodovala Kranjska mestna občina za izgubo gimnazije. Že peticija Kranjskega mesta naglašala, da bi jej nikakor ne ugajala meščanska šola, tudi on misli, da tudi za obrtniško šolo ni pravega prostora v Kranji. Sploh bi obrtna šola, kakršna je v Ljubljani, nikakor ne ugajala Gorenjski. Domača industrija je še nekoliko živa na Gorenjskem, železna, lesna, tkalska in keramična, a ne gre dolgo čakati več, da se oživi, da se zadnji sledi ne izgubé, sicer bode usahnula vsa navzlic velikej zmožnosti slovenskega prebivalstva po Gorenjskem. Treba je učiti obrtnike ne samo formalno, nego kazati jim tudi, kako je izbrati na pr. mizarju les, dati mu lep obrazec, seznaniti ga z z boljšim orodjem za delovanje itd. Če vlada skrbi za pospeševanje obrtnije v Bosni in Hercegovini, je pač žalostno, da za Kranjsko ne stori ničesar. Sploh pa misli govornik, naj bi se Kranji dal zavod za gluho-neme, ali kaki oddelek hiralnice ali bolnice. Zakaj stoje poslopja bivše vojašnice in gimnazijsko poslopje v Kranji prazna?

LISTEK

Blóдне duše.

Roman.

Češki spisal Václav Beneš-Třebizský, preložil I. Gornik.

Drugi del.

V.

(Dalje.)

Baron Habichtsburg imel je nekoliko let prost ustrop h knezu. Bil je izvrsten poznavalec kopskega plemena in okus Habichtsburov veljal je mej višjim plemstvom za jedino olikan. Modre krvi gospoda barona ni to prav nič žalilo in oviralo, ko je s posebnimi listki naznanjal visokorodnim prijateljem svojim, da bo zavoljo njih v najbližjem času ustanovil na Dunaji stalno kupčijo z „Arabci“, „Angličani“, — z „Andaluzi“ i. t. d. Najradodarnější naklonjenci „kopskega“ barona bili so plemenitaši iz Češke in mej njimi zavzemala je sprednje mesto naša Jasnost.

„Visok, slok mož z upalim licem — krožijo o njem najčudnejše povesti, celo nezmisli, da je bajne visokega rodu...“

Gospod knez položil si je levico na čelo.

„Res da sem ga videl. Nihče drug ni bil kakor on... Šel je jedenkrat mimo, kakor me ne bi bil opazil... Drugič ni vzel od mene miloščine!“

Knez stopil je k nasprotnim dverim, odprl jih kakor slučajno in korakal še naprej.

Po stenah razobešene so bile krasne, dragocene podobe. Široki barokni okvirji z najfantastičnejšimi okraski so kar jemali gledalčevim očem vid. Na podobah kazale so se većinoma možke in ženske postave v naravni velikosti. Bili so brez dvojbe predniki in prijatelji njegove knežje milosti. Očem nenavajenim takega krasa bilo bi se zdelo, da jim nedostaje ničesar, nego da bi stopili iz težko polžačenih okvirjev in se zavrtili v vesel raj. Iz možkih zastopal je vsak z bogato obleko ukus svojega časa, iz ženskih pa so se menda vse, kar so tiče obleke strinjale v tem samojedinem: imele so obleko, spredaj za dobrih šestnajst palcev izrezano, in najgloblje rudela je vsaki stolisti roža v najpolnejšem razcvetu, isto tako, kakor bi je bil danes kje utrgal vrtnar v rastlinjaku.

V knežjem salonu delala je vender jedna izjemo. Svetlomodro obleko imela je zapeto do vratu

in lasje na sencih pritrjeni z zlatim češljem po načinu dijadema, valili so se ji v polnih prainenih na vrat. A tudi sicer razločevala se je od vseh svojih družic. Ko so dame na ostalih slikah kazale že starejša leta, tako od tridesetega naprej, naslikal je slikarjev čopič njo na platno gotovo še pred dvajsetim letom. Podoba njena obešana je bila v kotu mej najzadnjimi. Videti je bilo skoro, kakor ne bi pristojala v to družbo, — že zaradi izraza v svojem obličju. Druge podobe preletelo bi vaše oko ravnodušno, le sem ter tija obstalo bi na katerem malo dalje a čudeč se samo premenljivi barvi verno naslikanega atlasta, pri zadnji pa bi se morali ustaviti ne za hip, temveč za lep čas. In še potem ne bi hoteli od nje. Od daleč ozrli bi se trikrat, štirikrat, predno bi se ločili od tega obličja. Mej visokim plemstvom redkokedaj srečujemo taka.

Gospod knez prišel je pred mladostno potomko svojega rodu tako rekoč nevede. Stoprav, ko je dvignil oči, ko je obstal z njimi na podobi, opazil je, da stoji v kotu salonovem, kjer je bilo navadno polutemá — sosebno za zimskih dnij, kamor je uhajal pogled gostov redkokedaj, in če je zašel prezrl je mlado deviško obličje skoro vselej.

Poslanec Hribar:

Slavni zbor! Po odličnih besedah, katere smo čuli iz ust prečastitega gospoda poslanca Svetca, teško se je oglašati v tej slavni zbornici k besedi brez bojazni, da Vas, slavna gospôda, ne bi dolgočasil; vendar mi veleva dolžnost, da kot zastopnik mesta Ljubljanskega označim v tej tako važnej zadevi svoje stališče. Ne bodem govoril, je li potrebna Kranjska gimnazija ali ne; v tej visoki zbornici je bilo že tolikrat o tem govorjeno in tolikokrat dokazana potreba njena, da bi se reklo nositi vodo v Savo, ko bi hotel še jaz to danes dokazovati. Tudi se ne bodem spuščal v polemiko z neposrednim gospodom predgovornikom, prevzvišenim gosp. baronom Žvegljem, ali na nekaj bi vendar opozarjal, ker na drugo mu bode menda odgovarjal gospod poročevalec, na to namreč, da on kaže mestu Kranjskemu več vrabcev na strehi, češ, polovite si jih, goloba, ki ga drži v roki, pa jim neče dati.

V meritorni razpravi bi moral opozarjati, da so besede, katere je pred menoj govoril poslanec gosp. Svetec glede dobrohotnosti vlade opravilene. Učna uprava, ekselencija minister Gautsch, ne kaže dobrohotnosti proti slovenskemu šolstvu, ampak vidi se pri njem animoziteta do slovenskih učnih zavodov. Ne treba dalje gledati, dokazano je to pri gimnaziji Ljubljanski in Kranjski. Ko je bila slednja zaprta, so se oglašali z Gorenjskega učenci za vsprejem v Ljubljansko gimnazijo. Prišlo jih je veliko in kaj je ekselencija odredila? Sprejeti jih smete le toliko in toliko: kar jih pride več, morate odkloniti. Slovenskim učencem so se vrata pred nosom zaprla in neso mogli ustopiti. Ta „numerus clausus“ dokazuje, da ekselencija naučni minister ni naklonjen slovenskemu šolstvu in gospoda vodi animoziteta do slovenskih učnih zavodov, da noče privoliti zopetne ustanovitve gimnazije v Kranji. Jaz se bodem spominjal tudi neke obljube, katero je bil storil ekselencija gospod naučni minister spomladi na Dunaji, ko se je v šolskem odseku jasno in določno izrazil: gimnazije v Kranji vam ne bom napravil, ampak s prihodnjim šolskim letom ustanovil bom drugo gimnazijo v Ljubljani. Na obljube, ki pridejo z Dunaja, nemam preveč vere, nekoliko skeptičen sem, pa glede te koncizne izjave sem si mislil: kavalirska beseda mora veljati in v Ljubljano dobimo jeden učni zavod več. Ali kaj se zgodi? Začetek šolskega leta pride, o drugi gimnaziji v Ljubljani pa ni duha ne sluha, ekselencija gospod naučni minister je pozabil na to popolnoma; protivi se ustanovitvi druge gimnazije v Ljubljani menda za to, ker ve, da bi morala slovenska biti.

Ako razmotrivamo vse te razmere, moramo priti do prepričanja, da naučno ministerstvo ravno do slovenskih šol kaže posebno animoziteto in to dokazati naj mi bode dovoljeno z nekajimi podatki, katere sem vzel iz knjige „Jahrbuch des höheren Unterrichtswesens in Oesterreich“, ki sta jo izdala dva profesorja s pomočjo ministerstva samega. Iz te knjige je jasno, da tako velike gimnazije, kot gimnazija Ljubljanska, ne nahajate v celi Avstriji. Štela je l. 1888. 902 dijakov. Gotovo več ko zadostno število, da se razdeli v dve gimnaziji

Solnce, ki je prodrlo na ta kraj le jedenkrat na dan, poslalo je v istem trenutku nekaj žarkov — mladi komtesci ali princezinji prêmo v obraz.

Knezu zazdelo se je najedenkrat, kakor bi podoba oživljala, kakor bi se blede usta polagoma odpirale in mu nekaj pripovedovale s čudnim jezikom, ušesu njegovemu nenavadnim, s takim, kakršnega govori ondu na severu narod, ki zdaj požiga knežje dvorce, odpoveduje knežjim uradnikom poslušnost, — zbok katerega omedleva gospa kneginja.

Gospod knez pa je razumel te besede, kajti zmisel in vsebino njihovo čital je v kalnomodrih očeh devojčin, ki so ga gledale s tako neslikano gorečnostjo, kakor more le sestrino oko...

„Vse bočeš od tega ljudstva — vse, kar ima, njegove roke, njegove noge, njegovo glavo in le srce njegovo zametaš, odbacuješ! — Brat moj! — Idi do kraja sveta, išči takega ljudstva in podobnega mu ne najdeš. Le oprimi se ga, in ono ti da za to vse, — vse, kar ima — svoje srce, katero odbacuješ, katero odmetaš, najpreje. — Brat moj! — Ne sramuj se tega ljudstva, ljubi je, pojdi naučim te je poznavati, vso notranjost njegovo odprem pred taboj, da se boš prepričal, da v njem ni zvižjače, da so poštene duše, ki bi bile vredne boljših časov...“

(Dalje prih.)

in tudi tedaj, če se v Kranji ustanovi posebna gimnazija, ostalo bo vendar še zadostno število dijakov za dve gimnaziji v Ljubljani. Zato bi ne bilo opravičeno protiviti se z Ljubljanskega stališča na pravi Kranjske gimnazije; ne bilo bi to opravičeno tudi že zato ne, ker ima mesto Kranj pravico zahtevati jo z gmojnega stališča in z ozirom na izobraženje slovenskega naroda. Opozarjam dalje, da sta v Avstriji samo dve gimnaziji še, ki imata čez 800 dijakov, namreč tretja poljska gimnazija v Lvovu 804 in gimnazija v Przemyslu 802 dijakov, troje jih ima po 700 dijakov, le jedna čez 600, vse druge pa manje, in sicer nad 500 le 18; 95 pa jih ima izpod 500 dijakov. Torej je opravičeno zahtevanje naše, ako opozarjamo sl. vlado, naj nekoliko več ozira jemlje do velikega našega učnega zavoda v Ljubljani in z ustanovljenjem višje gimnazije v Kranji prouzroči, da si bodo mogli profesorji odahneti in mladina ne bode mučena tako, kakor je sedaj na naši gimnaziji.

V organizacijskem statutu iz l. 1849. je predpisano redno število profesorjev 11, jeden direktor in profesor veronauka in tega bi se imela naučna uprava držati, da bi bilo stanje zakonito. Ako pogledamo profesorje po drugih srednjih šolah, in tukaj imam same velike gimnazije pred očmi, da jih morem primerjati z Ljubljansko gimnazijo, vidimo, da je le malo gimnazij v Avstriji, na katerih bi bilo tako malo definitivno nameščenih učnih močij kot pri nas in bi se tako izkoristovali suplenti kot pri nas.

Ministerska naredba z dne 16. septembra 1855 je odredila, da mora, kjer to zahteva število dijakov nekoliko več profesorjev biti stalno nameščenih, kot je po organizacijskem statutu odločeno in z ozirom na to menda nameščenih imamo v Ljubljani 21 profesorjev stalno. Ako se ozremo po drugih gimnazijah, kjer je po več stalno nameščenih učnih močij, vidimo, da je to število Ljubljanske gimnazije jako neprimerno. Tako bi na primer imelo biti na Ljubljanski gimnaziji z ozirom na število dijakov stalno nameščenih 40 profesorjev, ako jih je v Seitenstetten-u 16, 28, ako jih je na Dunaji na akademični gimnaziji 16, 30, ako jih je na Dunaji na gimnaziji v VIII. okraji 15, 52, ako jih je v Tridentu 22. Ta gimnazija nam more biti tu posebno v izgled. Ona je namreč ustanovljena na isti način kot Ljubljanska, da ima nemške in laške paralelke. Učna uprava je vsled tega zmatra kot dve čisto samostalni gimnaziji ter plačuje za nemški in laški oddelek po organizacijskem statutu predpisano število profesorjev, namreč 22, dasi imajo poučevati samo 379 dijakov; pri nas pa je samo 21 profesorjev na 902 dijakov. Da se ugotovi ministerski naredbi, kjer je rečeno, da na jednega filologa ne sme spadati več kot 17 ur, na ravnatelja ne več kot 5 do 8 ur, na ostale učne moči pa po 20 ur na teden, namestilo se je končno tudi v Ljubljani nekoliko več definitivnih profesorjev in priznalo s tem, da je celo stanje na Ljubljanski gimnaziji nenaravno in da bi, ko bi se strogo ravnalo po ministerskih naredbah moralo biti nameščenih mnogo več stalnih močij. Učna uprava pomaga si sedaj s suplenti in jih izkoristuje. Pač žalostno za človeka, ki se mora za poklic svoj s strogimi študijami pripravljati celo vrsto let, da mora, ko nastopi svojo službo, delati namesto stalno nameščenega profesorja z malo plačo po 5 do 7 in včasih še več let. To je vsekakor nenaravno, in vlada imela bi na to obračati več pozornosti ter vsaj skrbeti, da se več profesorjev definitivno namesti.

(Datje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 4. novembra.

Ministerstvo naročilo je državnopravniškim in policijskim organom v Krakovem, da naj strogo cenzurirajo na liste dohajajoče iz Rusije v Avstrijo. Po tem takem ruskih listov najbrž ne bomo posebno redno dobivali, ker bodo marsikako številko zaplenili na meji.

Število **državnozbornskih** klubov se utegne pomanjšati. Mej nemškimi konservativci vrše se pogajanja, da bi vsi, ki so dosedaj bili v Liechtensteinovem klubu, ustopili v Hohenwartov klub. Nekateri se še ustavljajo, a vendar je pričakovati, da bodo pogajanja imela uspeh. Nemško-narodna zveza se bode pa najbrž razdrla. Türk, Fürnkranz in Vergani so že istopili. Mej člani te zveze je nastal razpor, ker neso hoteli izključiti jednega člana na željo Türko.

Dne 8. t. m. začne se **konferenca škofov** na Dunaji. Kakor se govori, bodo škofje pri tej priliki izrekli željo, da se ideja verske šole ne opusti, če tudi se je knez Liechtenstein odtegnil parlamentarnemu delovanju. V jednom oziru je seveda želeli, da se prestroji šolstvo po želji konservativcev, v tem namreč, da se otroci ločijo v ljudske šole po veroizpovedanju in da mora biti učitelj iste vere, kakor učenci. Pomanjkljivost sedanjega zakona v tem oziru se posebno čuti v večjih mestih. Tako so na Dunaji nalašč učence tako razdelili, da je vsakej šoli nekaj kristijanov, nekaj pa židov sklicujoč se, da to zahtevajo pedagoške koristi. Temu pa seveda noben zares naroden Slovenec ne more pritegniti, da bi se dale v šolskih zadevah dežlam večje pravice ali pa da bi se šolam skratil učni smoter, kajti v narodnem boji bomo le tedaj ustrajali, če bomo duševno napredovali. Posebno risanje se iz ljudske šole izbaciti ne sme, kakor je hočejo nekateri nemški konservativci, ker je jako velike važnosti v sedanjem času.

Vnanje države.

Letošnji **srbski** budget kaže 4.224.541 frankov primanjkljaja, ki se ima pokriti z novim konsumnim davkom in s prištedenjem pri upravi. — Na interpelacijo liberalca Sretkovića zaradi iztiranja angleških dopisnikov je odgovoril minister notranjih zadev, da se je dopisnik „Standardov“ najvišje stoječih osob posluževal za predmet senzacijskih vestij, glede dopisnika „Daily News“ pa ima vlada dokaze o njegovem kaznjivem delovanju.

Koburžan je sedaj že v **Bolgariji** in je včeraj popoldne otvoril sebranje, ako ga ni kaj držalo. Sedaj ko to pišemo, še nemamo nobenega poročila o slovesnem otvorjenju sebranja. Iz prestolnega govora bomo morda kaj posneli, kaj je bil pravi namen knezovemu potovanju in kak uspeh je imelo. Adresna debata bode pa nas vsaj nekoliko poučila, ali se je zaupanje v njega v Bolgarih povečalo ali pa pomanjšalo, kajti opozicija bode tedaj gotovo tudi povedala mnenje svoje.

Ruski veleposlanik Nelidov je baje **turške** vladi napovedal za bodočo pomlad prihod carja v Carigrad, ne da bi bil zato imel kako pooblastilo iz Peterburga. Ta vest se nam ne zdi prav verjetna. Ruski prestolonaslednik bode vračujoč se iz Aten pohodil sultana. Njegov pohod bode imel paralizovati posledice pohoda nemškega cesarja.

Francoska zbornica se kmalu snide in potem se bode pokazalo, kako se bodo porazdelili poslanci v razne stranke in skupine. Sedaj se še za gotovo to vedeti ne more, zlasti ker je mej poslanci jako veliko število novincev. Lev Say bi rad iz zmernih republikanov in nekaterih monarhistov sklopil v konservativno večino. On računa, da bi nova stranka štela 300 poslancev. Mnogo upanja pa ni, da bi se mu posrečil ta eksperiment, ker se mnogo oportunistov ne mara družiti z monarhisti. Več Boulangistov se pa v zbornici ne misli pridružiti nobeni stranki, dokler ne bodo videli, kako se bodo stvari razvijale.

Pariški dopisnik „Köln. Zeitung“ piše, da se na **Francoskem** opazuje, da začenjajo boljše misliti o **Nemčiji**. Tako pišejo o slavnostih na Grškem jako mirno, brez vsacih napadov na Nemčijo, ki so bili pričakovati tembolj, ker so Francozi sami vajeni Grško prištevati v območje upliva svojega. Če tudi Nemčija zahteva novih kreditov za vojsko, jej vendar na Francoskem ne podtikajo namere, da hoče začeti vojno. Slišijo se celo glasovi, da ima tripelalijanca morda vendarle namen ohraniti mir. Poprejšnja leta se ob tacih prilikah Pariški listi v jednomer zatrjevali, da se Nemčija pripravlja, da napade Francijo. Francoski listi začeli so objavljati ugodne sodbe nemških časopisov o razstavi. Sprva so vse take glasove zamočali, da so potem čitatelji francoski mislili, da je Nemčija jako nevoljna, da se je Francozom razstava posrečila. Dopisnik pa sam pravi, da bi bilo še prezgodaj sklepati, da bode tako Nemcem prijaznejše mišljenje dolgo trajalo.

Dopisi.

Iz Knežaka 30. oktobra. [Izv. dop.] Gospod urednik! Malo kedaj Vas doleti sreča, prejeti kak dopis iz našega kraja. Pa kako bi ga tudi prejeli, ko pri nas ni takih novostij, da bi se trosile mej svet. Mari naj bi Vam pisal, kako brije naša burja! To bi bilo vendar malo preveč suhoparno. Pa ne mislite, da smo mi tako od vseh zapuščeni in dolgočasni ljudje. Tudi pri nas se marsikaj sliši, kar bi bilo vredno, da se v spominu ohrani. Tako je postavim v naši sosednji vasi mož, o katerem trdijo ljudje, da zna deliti sv. Blaža blagoslov. Je-li ta trditev resnična ali ne, o tem sem se hotel že jaz nekoč prepričati. Pa slabo sem jo skupil. Kajti želeč možu „dober dan“, je zarohnel nad menoj: „Ako ti je dober, ga pa pojej!“ „E, pa vendar ne“, pravim jaz „Dokaži, da ne“, zakriči zopet nad mano, da me je takoj misel minila, prositi blagoslove sv. Blaža. Vidite torej, da to ni kar si bodi, kajti taki možje so gotovo velika redkost — pri

nas. Pa je že tako, človek mora biti dandanes z vsem zadovoljen. Mi še celo k temu molčimo, da nam je kaplan iz vasi ušel. Izginil je iz naše sredine kakor — kavra. Nikdo ne ve kam je prošel. Akoravno smo nekako vznemirjeni, vendar nečemo reči ničesar; kaj, ko bi se on, kakor „deus ex machina“, kar najedenkrat zopet mej nami prikazal? To bi bila gotovo, zopet velika redkost in gotovo bi se zopet našel kak pisatelj, ki bi Vam to veselo novico naznanil. Gozdár.

Iz Planine 3. novembra. [Izv. dop.] Veliko nepravilnosti in kvare je napravilo letošnje neprestano deževje tudi nam Planincem. Ne dovolj, da nam je voda pokvarila in odnesla obilo pridelkov, da je zaprla pot mej Lazami, Jaskovico, Malni, Haasbergom in Rakekom, da nam zaradi nemarnosti in komoditete nekih ljudi časniki jako neredno dohajajo, sili nam sedaj že v Malni in ob stari cesti tudi v biše. A najstrašnejše, najhuje je pa to, da je terjala preteklo soboto — Vernih duš dan — žrtev človeško. Omenjeni dan okoli 2. ure popoldne je gnil namreč čvrst in krepak mladenič, Zogarjev Janez, konje napajat, a pri napajanju na poti proti staremu gradu je baje zdrknul s konji vred v vodo ter za vselej izginil v globočini. Konja sta priplaval na plan, a ubogi Janez, kojega so po šesturnem iskanju na nesrečnem mestu našli, dasiravno se je prikazal trikrat na površje, moral je, ker ni bilo človeške pomoči blizu, revno umreti. — Blag mu spomin!

Domače stvari.

— (Dnevni red IX. seje deželnega zbora kranjskega) v Ljubljani dne 5. novembra 1889. 1. ob 10. uri dopoldne. 1. Branje zapisnika VIII. deželno-zborske seje dne 31. oktobra 1889. 2. Naznanila deželno-zborskega predsedstva. 3. Poročilo deželnega odbora o cesti čez Lužarje. 4. Poročilo deželnega odbora o uravnavi zdravstvene službe v občinah. 5. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji posestnikov iz vasi Gorenje, Srednje in Spodnje Gamlje glede podpore za uravnavo Save. 6. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji okrajnega cestnega odbora Ribniškega, da bi se odpisalo posojilo 647 gld. 9 kr. 7. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji okrajno-cestnega odbora Ribniškega glede podpore za vzdrževanje cestarjev. 8. Ustno poročilo upravnogospodarskega odseka o prošnji občin Moravče, Peče in Drtija, da bi se cesta preložila iz Moravč do Lukovice. 9. Ustno poročilo upravnogospodarskega odseka o načrtanem zakonu, s katerim se prenamejajo §§ 5., 6. in 7. zakona z dne 20. julija 1863, dež. zak. št. 12, o plačevanju stroškov za postavljanje in vzdrževanje katoliških cerkvenih in prebendnih poslopij, potem za preskrbovanje cerkvenih potrebščin. 10. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji krajevnega šolskega sveta na Robu glede podpore za vodnjak pri šoli. 11. Ustno poročilo finančnega odseka o proračunu deželnega posojilnega zaklada l. 1890. 12. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji katoliškega društva rokodelcev v Novem Mestu glede podpore za zgradbo društvene hiše. 13. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu deželnega zaklada za l. 1888. 14. Ustno poročilo odseka za letno poročilo o § 5. letnega poročila „Občinske reči“, Marg. št. 1., 2., 3., 4., 5. 15. Ustno poročilo upravnogospodarskega odseka o prošnji občine Črnomaljske za uvrstitev ceste iz Grosupljega čez Črnomelj v Vinico mej deželne ceste. 16. Ustno poročilo upravnogospodarskega odseka o prošnji okrajnega cestnega odbora Radeškega, da bi se preložila cesta čez Brunek. 17. Poročilo finančnega odseka o proračunu normalno-šolskega zaklada za l. 1890. 18. Ustno poročilo finančnega odseka o proračunu deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu za 1890. 19. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu deželnega posojilnega zaklada za 1888. 20. Ustno poročilo upravnogospodarskega odseka o prošnji vasi Doberniče, Preska, Artmanjavas, Gorenjavas in Verbove, da se pošlje tehnik v preiskovanje vzrokov ondodnim povodnjim. 21. Ustno poročilo upravnogospodarskega odseka o prošnji podobčin Šent Vid in Lozice za brezplačno podelitev ameriških trtnih rezanic. 22. Ustno poročilo upravnogospodarskega odseka o § 9., marg. št. 8. letnega poročila glede Holzapflove ustanove za gluhoneme.

— (Slovensko gledališče.) Kot novost predstavljala se nam je včeraj veseloigra

„Milord Cartouche“, katero je po Kohlenegu preložil gosp. I. Borštnik. K dobremu uspehu so največ pripomogli gospa Borštnik-Zvonarjeva in gg. Borštnik in Sršen. Igra pa sama ob sebi je pa plitev proizvod in skoro bi se nam prevoda škoda zdelo, ko bi ne čutili, kako zelo nam treba baš taci kratkih, jednotejanskih iger. — Opereta „Pot po nevesto“ čuli smo že v prejšnji sezoni. Dejanje in glasba v njej prijala sta nam izredno, zato smo bili včerajšnje reprise prav veseli, deloma pa tudi radovedni, ker je namesto na Dunaj odišlega Bučarja kot chevalier Roder de Bric nastopila nova moč, gospod Pavšek, kateremu se je prvi debut v precej težavni partiji popolnoma posrečil. Gospod Pavšek ima zelo prijeten lirichen tenor in je dobro izvežban pevec. Pel je jako dobro, tudi igra je ugajala in občinstvo bilo je z njegovo partijo jako zadovoljno, zatorej: Le tako naprej! Gospa Gerbičeva (Charlotte) in gospodčina Daneševa (Aimé de Montbazan) peli sta, kakor vsekdar izvrstno, in ker sta se gg. Slavko (Bonacier) in Perdan (Thibaut) v svojih ulogah tudi odlikovala, imela je vsa opereta zelo ugoden uspeh, h kateremu pa je poleg vrlega mešanega zbora mnogo tudi pripomogla izborna vojaška godba. Gledališče bilo je dobro obiskano.

— (Umrl) je pretekli petek gosp. Ignacij Vrančič, župnik v Kolovratu v 45. letu svoje dobe.

— (Mestna hranilnica Ljubljanska.) Meseca oktobra uložilo je 328 strank v mestno hranilnico 89,086 gld. 36 kr., izplačalo pa se je 14 strankam 2550 gld. Prošenj za posojila došlo je mestni hranilnici 67 v znesku 119,796 gld. 70 kr. Od teh prošenj dovolilo se je 44 prošnjikom posojila v znesku 86,936 gld., odklonilo pa se je 13 prošenj za posojila v znesku 18,957 gld., ostalih 10 prošenj za posojila v znesku 13,903 gld. 70 kr. še ni rešenih. Izplačalo se je posojil v znesku 49,126 gld.

— (Nemški „turnarji“) iz Trsta in Kočevja prišli so zadnjo soboto na tako zvani „Bezirkstag“ svoje zveze v Ljubljano. Pri zborovanju so se hudo sprijeli, kajti Binderjeva stranka naglašala je le „strammational deutsch“, dočim so Tržaški „turnarji“ naglašali, da morajo oni v poštev jemati tudi laški jezik. Krik in prepir je bil vedno hujši, in zborovanje se je zaključilo, ne da bi bili kaj sklenili. Drugi dan so se turnarčki pri čaši piva zopet nekoliko pobotali, vendar mislijo Tržaški turnarji iz zveze z Ljubljančani in Kočevci izstopiti.

— (Nemška temeljitost.) „Wiener Allgemeine Zeitung“ z dne 31. oktobra št. 3437 ima podlistek z naslovom: „Albions Tochter in Kärntens Paradies“. Čitatelj naj se nikar predolgo ne bavi z ugibanjem, kje je ta koroški raj, kajti duhoviti podlistkar misli je pri tem naslovu na naš divni Bled. Znamenito je, kar govori Albionova hčer proti koncu o slovenskem kmetskem prebivalstvu: „Sie stehen mit Wasser und Seife auf Kriegsfuss. Dafür tragen sie aber einen starken Stolz zur Schau, den wir bei unsern Bauern leider vermissen. Ich fand unter den ältern Bauernfrauen Gesichter und Züge, welche in der erhabensten Weise romanhafte, dramatische, ja höchst tragische Lebensschicksale ahnen lassen. Schade, dass ich der Sprache dieses interessanten Volkes nicht mächtig war“.

— („Kmetovalec“) ima v 21. številu naslednjo vsebino: Stroji za čiščenje in prebiranje žita. Poročilo deželnega odbora glede trtne uši po Kranjskem. Pitanje. Razne reči. Vprašanja in odgovori. Gospodarske novice. Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske.

— (Ovni frizijskega plemena) so dospeli konec oktobra meseca v Ljubljani, in sedaj jih imajo že vsi tisti, katerim jih je glavni odbor priznal. Ovne je priskrbel družbeni predsednik živinorejskega društva v Hebu na Češkem, kateri jih je osebno kupil ta mesec na severnem Nemškem. Ako se bode to pleme privadilo našim tlem in našemu podnebju, bode velike koristi za našo ovčjo rejo, kajti pleme je veliko večje, ima fino volno in je tako mlečno kakor koze.

— (Čebelarstvo.) Pri shodu nemških in avstrijskih čebelarjev, ki se je vršil od 1. do 4. septembra t. l. v Ratisboni (Regensburg), dobil je naš rojak in obče znani vzgledni čebelar v Mojstrani na Gorenjskem, g. M. Abrožič, za svoje čebelarске zasluge prvo veliko srebrno državno svetinjo, premijo v znesku 40 mark in dve diplom. Gospod

M. Amrožič pa je tudi dobil na letošnji svetovni razstavi v Parizu srebrno svetinjo in na gospodarski razstavi v Oseku v Slavoniji bronasto svetinjo. Lansko leto je dobil na razstavi v Bruslji pozlačeno srebrno in bronasto svetinjo in jeden cekin, v Vratislavi častno diplomu, v Kremsu srebrno svetinjo in srebrno premijo, v Buchweilleru častno diplomu in v Ljubljani srebrno državno svetinjo.

— (Iz Slovenske Bistrice) se nam piše: Branje (trgatev) je končana, a v kletih nemamo toliko blaga, kakor lani, pa tudi ne tako dobre kapljice. O kakovosti vina bodejte najbolje sodili, ako vam povem, da ima po Klosterneuburški tehtnici 13—16, iz najboljših vinogradov, ki so najpозnejše brali, pa 18 stopinj. — Dne 28. oktobra je tukaj običajni semenj, ki je bil letos glede živine jako znamenit. Prignali so namreč 1600 glav na semenj. Kupcev in prometa je bilo mnogo, cene pa za živinorejca ne posebno ugodne.

— (Medveda), ki se je že dlje časa okoli Postojne klatil, ustrelil je knez Windischgrätz dne 1. t. m. pri konjederici, torej skoro tik Postojine.

— (V Zagorji za Savo) razpisano je mesto poštarja. Prošnje v štirih tednih.

— (Razpisano) je mesto okrajnega tajnika v politični upravi na Kranjskem. Prošnje do 30. t. m. — Na jednorazrednici v Vavti vasi razpisano je mesto učitelja. Plača 450 gld., priklada 30 gld. in stanovanje. Prošnje do 18. t. m. — Pri sv. Ani nad Tržičem razpisana je služba učitelja. Plača 400 gld., priklada 30 gld. in stanovanje. Prošnje do 20. t. m.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Carigrad 2. novembra. Nemški cesar in cesarica došla ob 11¼ ure dopoldne. Sultan vsprejel ju je pri palači Dolma-Bagdže. Turške ladije pozdravile gosta s 33 streli. Oba vladarja, obdana z visokimi dostojanstveniki, pozdravila sta se najsrčneje. Grofa Herberta Bismarcka sultan posebno odlikoval.

Carigrad 2. novembra. Takoj po prihodu obiskal je nemški cesar sultana. Pri defilovanju vojaštva bila sta cesar in cesarica v nalašč v ta namen postavljenem kiosku. Včeraj bit v Yildiz-palači obed za 120 oseb. Sultan vsprejel gosta na stopnicah in spremljal cesarico v palačo. Cesar in cesarica občudovala sta krasne zlate posode in zlato namizno opravo ter se s sultanom živahno pogovarjala. Popoldne obiskala cesar in cesarica več mošej, danes dopoldne pa protestantovsko cerkev. Danes je bil zajutrek na nemškem veleposlaništvu.

Carigrad 2. novembra. Sultan podelil princu Henrik in grofu Herbertu Bismarcku veliki kordon Osmanije-reda v briljantih.

Dunaj 4. novembra. Enketa za sladorne tarife na avstrijskih železnica danes dopoldne pričela in razpravljala, kako uravnati sladorne tarife sploh, posebno pa uravnavo tarifov, kakor jih je južna železnica predlagala za Tržaški promet.

Dunaj 4. novembra. Včeraj dopoldne je Edisonov zastopnik Wangemann cesarju razkazoval fonograf. Cesar poslušal je več pevskih točk in govorov, mej drugim glas Bismarckov in ponavlja izrekel priznanje svoje. Wangemann ponudil je po naročilu Edisonovem cesarju jednega fonografa, katerega je cesar milostno vsprejel.

Carigrad 4. novembra. Nemški cesar podelil velikemu vezirju Kiamil paši red črnega orla, ministru vnanih zadev Said paši pa je podaril svojo podobo v dragocenem okviru in dve prekrasni vazi.

Razne vesti.

* (Dvojno usmrtenje.) Kovač Elija Rommel in ključavničar Rhard Pfeifer iz Steinbach-Hallenberga ubila sta s koli 9. decembra m. l. na javni cesti gozdarja Hengelhaupta. Porotno sodišče v Meiningenu obsodilo je morilca 22. marca t. l. zaradi uboja v smrt in krvnik Keindei iz Magdeburga usmrtil je obsojenca s sekiro 25. oktobra t. l. ob 1¼7. uri zjutraj na dvorišči deželnega sodišča v Erfurtu.

* (Strašen vihar) razsajal je 1. t. m. po zapadnih obalah Velike Britanije. Več bark se je potopilo in obilo ljudij utonilo.

Telovadno društvo „SOKOL“

priređi
v četrtek dne 7. novembra 1889
v čitalnični dvorani
na čast gosp. deželne poslanca J. Gorup-
rodbinsk večer

pri katerem sodelujejo iz posebne prijaznosti gospa Boršt-
nik-Zvonarjeva in gg. Borštnik in Meden ter slav.
čitalnični pevski zbor.

V SPORED:

1. Pozdrav.
2. Nedvč: „Pomlad in ljubezen“, poje moški
zbor čitalnični.
3. Vilhar: „Ljubičica“, mazurka, poje moški
zbor čitalnični.
4. „Ni moj okus“, dramatičen prizor.
5. Vilhar-Preradović: „Mrtva ljubav“, tenor-
solo s spremljevanjem orkestra.
6. Nedvč: „Planinsko dekle“, poje moški
zbor čitalnični.
7. Mramorni kipi, predstavljajo bratje Sokoli.

Mej posameznimi točkami svira vojaška godba
c. in kr. 17. peš-polka baron Kuhu.

Začetek ob 8. uri zvečer.

(„Sokol“ udeležijo se rodbinskega večera v društveni obleki.)

K mnogobrojni udeležbi vabita vse brate „So-
kole“, prijatelje društva in člane drugih narodnih
društev najljubšeje

reditelja:

Arn. Bezenšek.

Dr. K. Triller.

Vabilo.

Gospodje člani čitalniškega pevskega
zboru naj izvolijo polnoštevilno udeležiti
se pevske vaje v torek dne 5. t. m.
Pevski odbor.

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji
za vse leto gl. 4.60; za pol leta
gl. 2.30; za četrto leta gl. 1.15.

Javna zahvala.

Gosp. Josip Kržiž, tukajšnji posestnik in krčmar,
podaril je tudi letos, kakor že nekaj let sem, 5 gl. z na-
menom, da naj se za ta denar kupi različnega šolskega
blaga in razdeli med ubogo šolsko mladino. Temu blagemu
šolskemu prijatelju izrekam v imenu obdarovane šolske
mladine najtoplejšo zahvalo.

V Borovnici, dne 2. novembra 1889.

Fr. Papler,
nadučitelj.

Tuji:

3. novembra.

Pri **Slonu**: Kohn, Lazarovich z Dunaja. — Biller
iz Gradca. — Kulavio iz Toplice. — Michelis iz Trsta —
Schäffer iz Trsta.

Pri **Malič**: Schafranek, Walheim in Mraulac z Du-
naja. — Büchler iz Budimpešte. — Brod iz Brna. — Pre-
sker iz Krškega.

Pri **avstrijskem cesarju**: Suša iz Senožec. —
Turšič iz Begunj.

Umrla so v Ljubljani:

1. novembra: Jožefa Mulhar, čevljarjeva hči, 8 let,
Streliške ulice št. — v otroški bolnici, za vnetjem možgan.
— Ladislav Kavšek, uradnega sluge sin, 4 mes., Gospod-
ske ulice št. 14, za božastjo.

2. novembra: Avgusta Waldherr, žena posestnika
učilišnega zavoda, 55 let, Beethhovne ulice št. 6, za
oslabljenjem.

V deželni bolnici:

30. oktobra: Urša Novak, gostija, 72 let, za oslab-
ljenjem.

31. oktobra: Anton Otari, pek, 50 let, za jetiko. —
Marija Bajde, delavka, 38 let, za mrtvoudom

Tržne cene v Ljubljani

dne 2. novembra t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6 66	Špeh povojen, kgr.	66
Rež,	4 66	Surovo maslo,	90
Ječmen,	4 33	Jajce, jedno :	2 4
Oves,	3 —	Mleko, liter	8
Ajda,	5 30	Goveje meso, kgr.	58
Proso,	4 66	Telečje	64
Koruza,	5 —	Svinjsko	50
Krompir,	2 67	Koštrunovo	32
Leča,	12 —	Pišanec.	35
Grah,	13 —	Golob	17
Fižol,	10 —	Seno, 100 kilo.	2 23
Maslo,	kgr. 1 —	Slama,	2 82
Mast,	70 —	Drva trda, 4 metr.	7 15
Špeh frižen	54 —	„ mehka, 4 „	4 30

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem- peratura	Ve- trovi	Nebo	Mo- krina v mm.
2. nov.	7. zjutraj	734.4 mm.	9.8° C	sl. svz.	obl.	0.50 mm.
	2. popol.	734.5 mm.	12.3° C	sl. svz.	obl.	
	9. zvečer	736.4 mm.	10.5° C	sl. svz.	obl.	dežja.
3. nov.	7. zjutraj	738.1 mm.	8.6° C	sl. vzh.	obl.	
	2. popol.	739.0 mm.	10.2° C	sl. vzh.	obl.	0.00 mm.
	9. zvečer	739.7 mm.	9.0° C	sl. vzh.	obl.	

Srednja temperatura 10.9° in 9.3°, za 3.9° in 2.5°
nad normalom.

Dunajska borza

dne 4. novembra t. l.

(Zavirno telegrafsko poročilo.)

	gl. d.	včeraj	gl. d.	danes
Papirna renta	86.10	—	85.75	—
Srebrna renta	86.45	—	86.20	—
Zlata renta	109.55	—	109.45	—
5% marčna renta	101.45	—	101.20	—
Akcije narodne banke	921. —	—	928. —	—
Kreditne akcije	315.25	—	314.75	—
London	119. —	—	118.90	—
Srebro	—	—	—	—
Napol.	9.47 1/2	—	9.45 1/2	—
C. kr. cekini	5.66	—	5.66	—
Nemške marke	58.32 1/2	—	58.30	—
4% državne srečke iz l. 1864	250 gl. d.	132	gl. d. 75	kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	178	50	—
Ogeraka zlata renta 4%	101	81	—	—
Ogeraka papirna renta 5%	97	70	—	—
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	—	—	—	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gl. d.	122	75	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	119	—	—	—
Kreditne srečke	100 gl. d.	184	25	—
Rudolfove srečke	10	19	75	—
Akcije anglo-avstr. banke	190	149	25	—
Tramway-društ. velj. 170 gl. a. v.	224	—	—	—

Št. 4428/89.

(922)

Razglas.

Na slovenskem oddelku deželne kmetijske šole
se začne novo šolsko leto dne 20. novembra t. l.
Izpraznjenih je 6 stipendijev, pet po 100 in jeden
po 50 gl. na leto.

Poučni tečaj traja dve leti.

Kot gojenci se vsprejmo mladeniči, kateri

- a) so dosegli 15. leto,
- b) znajo brati in pisati, kar se dokaže po spre-
jemnem izpitu,
- c) so zdravi in krepke postave ter izkažejo dobro
pravno vedenje.

Gojenci so deležni vseh del na kmetiji in v
drugem letu se morajo vaditi tudi v oskrbniških
opravilih.

Ročna dela na kmetiji se odškodujejo z na-
grado v denarju, katere se odmeri s posebnim ozi-
rom na vrednost storjenega dela.

Gojenci dobijo v zavodu stanovanje brezplačno,
hrano pa za zmerno plačilo, koje se stipendijatom
odbiije od stipendija.

Prošnje za vsprejem, oziroma za podelitev sti-
pendijev, prevedeno s potrebnimi spričevali, naj se
izroči vodstvu najkasneje do 10. novembra t. l.

V Gorici, dne 25. oktobra 1889.

Deželni odbor goriški.

Deželni glavar: Coronini.

Pisar

zmožen slovenskega in nemškega jezika, želi ustopiti
tako v katero koli pisarno. — Ponudbe pod naslovom:
M. L. poste restante Kranj. (918—2)

Poštenega krepkega dečka

slovenskega in nemškega jezika večšega, vsprejmeta
tako brata Schweiger, trgovina mešanega
blaga, Črnomelj, Belokranjsko. (923—1)

Službe išče

trgovski pomočnik

izučen na Kranjskem v prodajalnici jedil in družega blaga.
Zdaj je v službi na Reki in bi rad premenil službo, ker
mu morski zrak ne ugaja. (913—3)

Dva dečka

močna in krepka vsprejem tukoj

za pekova učenca.

(917—2)

Ernest Niederhofer

Ljubno (Leoben) Štajersko.

Broj 21.

(920—2)

Razpis natječaja

za mesto učitelja risanja, geometrije i obrtnog ra-
čunstva, ujedno ravnatelja delavske škole u Kastvu
sa hrvatskim naukovnim jezikom.

Služba je privremena, imenovanje pripada vi-
sokemu c. kr. ministarstvu nauka i bogoštovlja.

Plača forintih jednu tisuću (for. 1000.—) go-
dišnjih na mesečne antecipatne obroke.

Natjecatelji neka svoje molbenice, obložene
krstnim listom, svjedočkom ponašanja i svjedočbami
o naukih i o svojem sadanjem zanimanju, te o pod-
punom poznavanju hrvatskoga ili slovenskoga jezika
u govoru i pismu podnesu podpisanemu najkasnije
do 30. novembra o. g.

Na one, koji znaju i njemački, uzet će se uz
ostalo prednosti osobitil obzir.

Kuratorij delavske škole.

Kastav u Istri, 23. oktobra 1889.

Predsjednik: Munčić.

Fotografija Poddrage.

Podpisani je fotografiral to jako ro-
mantično in zanimivo vas. — Fotografije
prodajam po 1 gl. 50 kr. franko.

Dragotin Žagar,
fotograf v Vipavi.

(922—1)

Deželno zdravilišče. Rogatec Slatina.

Štajersko.
Postaja juž. žel: Poličane.

Sesija
maj — oktober. Bolezen prebavlja organov.

Priležno bivanje. Prospekte pri ravnateljstvu zastoj.

Zaradi
mnoge
oglenčeve

Tempeljski vrelc.

kislina
izborna
dietetična

pijača in pomešana z vinom ali ovočnimi sokovi

• prijetna okrepčevalna pijača. •

Obe studenčnici dobivati se, in sicer, da je ugodnejše
trošilec, v originalnih zabojih, kakor tudi v posa-
mičnih steklenicah in vedno z nova napolnjenih v
vseh boljših specerijskih prodajalnicah, drogerijah
in prodajalnicah mineralnih vod v Ljubljani, kakor
tudi po deželi ter pri ravnateljstvu v Slatini na
Spodnje Štajerskem. 239—7)

Zahvala.

Povodom štiridesetletnice službovanja mojega
došlo mi je od blizu in daleč toliko čestitk, da ne
morem vsacemu posamičniku osobno ali pismeno
dostojno zahvaliti se.

Usojam si torej tem potom izrekati najpriscr-
nejšo zahvalo svojo.

Avgust Preßl,

c. kr. vrhovni poštni oskrbnik.

(921)

Lohse-ov Extraits quadruples.

Lohse-ove šmarnice

Lohse-ov Heliotrope blanc

Lohse-ova zlata lilija.

Novo!! Lohse-ov Peau d'Espagne. Novo!!

Gustav Lohse, 46 Jäger-Strasse, Berlin,

dvorni parfumeur.

(719—11)

■ Dobivajo se v vseh prodajalnicah parfuma in galanterijskega blaga. ■